

SALMAN KHAN: VİDEOLARIYLA ÜCRETSİZ DERS VEREN HOCA

Salman “Sal” Khan; ders videoları hazırlayıp Youtube aracılığıyla ücretsiz olarak tüm dünyaya sunan ve videoları bir milyar kez izlenen kişidir. Babası Bangladeş, annesi Hindistan göçmeni olan Khan, 1976’da ABD’de doğdu. Khan, gelir düzeyi düşük ailelerin yaşadığı bir bölgedeki liseyi çok yüksek not ortalamasıyla bitirdi. Ardından; en tanınmış üniversitelerden biri olan MIT’de matematik, elektronik ve bilgisayar eğitimleri alarak mezun oldu. MIT’de yüksek lisans derecesini; elektronik ve bilgisayar alanında tamamlayan Khan, Harvard’dan da MBA diploması aldı. Bir şirkette finansal analiz uzmanı olarak çalışan Khan, yeğeni altıncı sınıfta matematikten düşük not alınca ona telefon ve bilgisayar aracılığıyla ders verdi. Diğer akrabalarının çocukları da yardım isteyince Khan, derslerini 2006’da videoya çekip Youtube’a koymaya başladı. Amacı farklı bölgelerde yaşayan akraba çocuklarının matematiği iyi anlamalarını sağlamaktı. Khan, beklemediği bir anda videolarının dünyanın her yerinden izlenmeye başladığını fark etti. Youtube’a koyduğu ders videolarının sayısı arttıkça Khan’ın izleyici sayısı da katlanarak arttı. Khan, 2009’da işinden ayrıldı ve hiçbir karşılık beklemeden Youtube’da açtığı Khan Academy adlı kanal üzerinden tüm dünyaya ücretsiz matematik dersleri vermeye başladı.

Salman “Sal” Khan, Forbes Dergisi’nin kapağında (2012)

Dersleri bir milyar kez izlendi

Khan; ücretsiz ders videoları hazırlarken gerekli harcamalar için bankada biriktirmiş olduğu parayı kullanıyor, ailesinin giderlerini de doktor olan eşi karşılıyordu. Onun, dersleri ücretsiz sunduğunu öğrenen ve bir risk

sermayedarının eşi olan A. Doerr, Khan'a 10 bin dolarlık bir bağış çeki yolladı. Khan, çek için bir teşekkür mektubu yazdı ve hayırsever kadını yemeğe davet etti. Yemekte; Khan'ın ders hazırlayabilmek için işini bıraktığını öğrenen A. Doerr, "Sana yaşamak için de para gerek" dedi ve 100 bin dolarlık bir çek daha gönderdi. Ardından, birkaç ay sonra Microsoft'un kurucusu Bill Gates, bir televizyon programında "Khan Academy hayranıyım, çocuklarıma o videolarla ders çalıştırıyorum" dedi ve Khan'a 1,5 milyon dolarlık bağış çeki gönderdi. Bir süre sonra Google'ın 2 milyon dolarlık bağış çeki de Khan'a ulaştı. Bill Gates, "İyi ki eşi Khan'ın işinden istifa etmesine izin vermiş" dedi ve 4 milyon dolarlık bir bağış daha yaptı. Khan'dan diğer ülkeler için farklı dillerde de video hazırlamasını istedi. Meksika'daki bir vakıf, dersleri İspanyolca dilinde de yayınladığı için Khan'a bağış yaptı. ABD'de AT&T şirketi, derslerin mobil cihazlarla da izlenmesini sağlaması için Khan'a 2015'te 4 milyon dolar bağışladı. Önceleri sadece matematik konularında video hazırlayan Khan, talep artınca diğer alanlarda da ders videoları hazırladı. Kendisine yardım eden 30'dan fazla maaşlı eleman ve gönüllü akademisyenlerin desteğiyle, farklı konularda hazırladığı ders videolarının sayısı 6500'e ulaştı. Farklı ülkeler için 7 ayrı internet sitesi açan Khan'ın; İngilizce dışında Bengalce, Hintçe ve İspanyolca ders videoları var. Khan Akademisi; Silikon Vadisi'nde mütevazı bir binada diğer şirketler gibi çalışıyor ama kar amacı yok, çalışanların maaşı bağışlarla ödeniyor. Time Dergisi, çok sayıda kurumdan ödül alan Khan'ı 2012'de dünyanın en etkili 100 kişisi listesine aldı.

Prof. Dr. Ural Akbulut
ODTÜ Kimya Bölümü